

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/38/2017
Identifikačné číslo spisu: 2015200810
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2015200810.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeníka a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľky: V. D., nar. XX.XX.XXXX, D. X, R., zastúpená: JUDr. Alena Korpášová, advokátka, Rázusova 11, Piešťany, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.09.2015 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/76/2015-63 zo dňa 10.10.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/76/2015-63 zo dňa 10.10.2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.09.2015 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 44Sd/76/2015-63 zo dňa 10.10.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.09.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) znížila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 20.12.2013 na 143,10 eur mesačne z dôvodu, že podľa lekárskeho posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 28.08.2015 je od 04.10.2013 invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľke nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že navrhovateľka na pojednávaní dňa 07.07.2016 žiadala o objektívne posúdenie jej zdravotného stavu znaleckým dokazovaním, a to znalcom z oblasti neurológie. Uviedla, že má problémy s trojklaným nervom, bolesti chrbtice, migrény a neustále je na liekoch a rozhodujúce zdravotné postihnutie, ktoré bolo určené posudkovým lekárom, nezodpovedá jej

zdravotnému stavu, pretože poškodenie oka nemôže byť z hľadiska posúdenia rozhodujúceho obdobia ochorením, ktoré treba považovať za rozhodujúce zdravotné postihnutie, ale takýmto postihnutím je práve neurologické ochorenie. Za účelom opätovného posúdenia zdravotného stavu krajský súd odročil pojednávanie. Na pojednávaní dňa 10.10.2016 bola navrhovateľka oboznámená s lekárskou správou zo dňa 07.09.2016, pričom jej právna zástupkyňa vyjadrila nesúhlas so závermi lekárskej správy, pretože navrhovateľka naďalej trpí bolesťami, ktoré musí riešiť užívaním analgetík, jej pracovná schopnosť je znížená tak, že nemôže pracovať. Pre objektívne zistenie celkového zdravotného stavu žiadala o ustanovenie znalca. Odporkyňa nemala námietky voči posúdeniu zdravotného stavu navrhovateľky. Zo spisového materiálu krajský súd zistil, že na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava zo dňa 28.08.2015, ktorý bol vypracovaný v rámci realizácie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10So/31/2014 zo dňa 25.03.2015, bol opätovne posúdený zdravotný stav navrhovateľky, pričom u nej bola zistená miera poklesu 55 %. V uvedenom posudku posudkový lekár odborne posúdil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. do príslušnej kapitoly. Na základe zníženia miery výšky poklesu schopnosti jej bola znížená aj suma invalidného dôchodku v súlade s § 112 zákona č. 461/2003 Z. z.. Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava dňa 08.01.2016 a ústredia dňa 16.03.2016 a 07.09.2016, ktorí zotrvali na pôvodnom posudku zo dňa 04.10.2013, ktorý bol podkladom pre zníženie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ako aj podkladom pre zníženie výšky sumy invalidného dôchodku. K námietke, že lekárska správa zo dňa 28.08.2015 neobsahuje údaj, kto ju vypracoval, resp. nie je podpísaná, krajský súd uviedol, že lekárska správa je len podkladom pre vydanie rozhodnutia a nie je potrebné, aby obsahovala tieto skutočnosti. Je z nej zrejmé, že bola vypracovaná posudkovou lekárkou sociálneho poistenia I. J. G.. V súvislosti s námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne krajský súd uviedol, že z neho jasne vyplýva, že dôvodom zmeny výšky invalidného dôchodku bola zmena miery poklesu schopnosti u navrhovateľky, kde došlo k zníženiu zo 60 % na 55 %. Posudkoví lekári vyhodnotili, že navrhovateľkin zdravotný stav je zhoršený na úroveň invalidity od 04.10.2013 s mierou poklesu 55 %. Je pravdou, že v napadnutom rozhodnutí odporkyne je suma invalidného dôchodku znížená až od 20.12.2013, hoci k zmene výšky miery poklesu schopnosti došlo už k 04.10.2013. Keďže táto skutočnosť bola vyhodnotená v prospech navrhovateľky, krajský súd nepovažoval tento nedostatok za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušiť. V súvislosti s námietkou navrhovateľky, ktorá žiadala, aby v rámci objektívneho zistenia bol jej zdravotný stav posúdený znalcom, dospel krajský súd k záveru, že v súčasnosti nie je dôvod na to, aby bol jej zdravotný stav posúdený znalcom, nakoľko navrhovateľka si takéto výsledky mohla zabezpečiť z vlastnej iniciatívy. K námietke navrhovateľky, že odporkyňa nerespektovala závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10So/31/2014 zo dňa 25.03.2015, ktorým bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie odporkyne zo dňa 21.10.2013 o znížení invalidného dôchodku, krajský súd uviedol, že predmetom prieskumu je nové rozhodnutie odporkyne, pričom všetky lekárske správy, ktoré boli vypracované za účelom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky, boli v súvislosti s určovaním jej výšky miery poklesu zhodné a neboli v nich žiadne rozpory. Nebol teda dôvod, aby krajský súd nariadil v predmetnej veci dokazovanie znalcom. Záverom krajský súd poukázal na poslednú lekársku správu posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, ústredie - I. N. M. a I. S. H., X. (neurológa) zo dňa 07.09.2016, ktorí konštatovali, že všetky nálezy doložené do dňa vykonania posúdenia nepodmieňujú zmenu v posúdení zdravotného stavu navrhovateľky. Navrhovateľka bola vyšetrená aj v prítomnosti prísediaceho neurológa, kde objektívny nález nesvedčí pre progresiu stavu. Zo záverov z doložených vyšetrení ako aj z posúdenia neurológa by navrhovateľka nedosiahla pri tomto druhu ochorenia vyššiu mieru poklesu schopnosti, ako má určenú toho času. Pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - praktickú slepotu ľavého oka s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť jej bola určená miera poklesu 45 % a táto bola zvýšená pre iné zdravotné postihnutia o 10 %.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že jej zdravotný stav bol posudzovaný len formálne, pričom táto formálnosť spočíva v tom, že je vždy vyhodnotená ako rozhodujúca diagnóza praktická slepota jedného oka a bez ďalšieho je skonštatované zvýšenie o 10 % za

iné zdravotné postihnutia. V zmysle nespočetných lekárskejších správ predložených v konaní je zrejmé, že okrem slepoty na ľavom oku trpí ochorením migrenóznou cefalea s prejavom akútnych záchvatov, ktoré sa po úraze oka zhoršili v intenzite a množstve, ďalej trpí reaktívnou depresiou stredne ťažkého stupňa, poškodením trojklaného nervu v oblasti podočnicového oblúka, neurologickými ochoreniami spočívajúcimi v bolesti krčnej chrbtice, koxatróza a gonartóza ľahkého stupňa (degeneratívne ochorenie bedrového a kolenného kĺbu). S poukazom na tieto druhy ochorení užíva lieky proti bolesti, antiepileptiká, analgetiká a lieky na psychiatrické ochorenie. Navrhovateľka sa domáhala komplexného posúdenia jej zdravotného stavu s prihliadnutím na medikamentóznou liečbu. V lekárskom posudku zo dňa 28.08.2015 sa ohľadom pracovného zaradenia uvádza, že na pôvodnom pracovisku nie je schopná vykonávať prácu, na trhu práce áno, avšak len v prostredí bez náročnosti na zrak, bez fyzickej a psychickej záťaže. Aj tento záver odporkyne preukazuje tvrdenie navrhovateľky, že s poukazom na jej celkový zdravotný stav a medikamentóznou liečbu nie je schopná vykonávať pravidelne zárobkovú činnosť, nakoľko jej stav je niekoľko dní dobrý a bez zjavnej príčiny príde k zhoršeniu tak, že nie je schopná žiadnej činnosti. Konštatovanie v posudku považovala za prejav určitej formality, lebo každá práca vyžaduje viac alebo menej fyzickú alebo duševnú námahu v závislosti od jej druhu. V tejto súvislosti poukázala na § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne platí, že ak je pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a ak v prílohe č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu v percentách podľa zdravotného postihnutia uvedené v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné. Odkaz krajského súdu v napadnutom rozsudku, že si mohla zabezpečiť znalecký posudok z vlastnej iniciatívy na spochybnenie lekárskejších správ vydaných odporkyňou, považovala za irelevantný, nakoľko odporkyňa jej tvrdenia v konaní poprela a v prípade predloženia súkromného znaleckého posudku by ho spochybnila svojimi lekárskejších správami a takto spochybnený dôkaz by neslúžil v konaní za dôkaz preukazujúci jej tvrdenia bez pochybností. Z tohto dôvodu navrhovala a odporkyňa s jej návrhom súhlasila, aby krajský súd ustanovil v konaní znalca, ktorý by odpovedal na položené otázky a vyjadril by sa k jednotlivým zdravotným postihnutiam, k spôsobu liečby a uviedol by súhrnný vplyv na jej celkový zdravotný stav a možnosť vykonávať pracovnú činnosť. Takýmto spôsobom by bol objektívne zistený jej zdravotný stav. Navrhovateľka bola názoru, že posúdenie jej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pozostávalo len z mechanického, resp. pomenovaním zhodného zaradenia zdravotného postihnutia pod niektorú položku podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., pričom nebol skúmaný jej skutočný stav s prihliadnutím na všetky ochorenia a spôsob ich liečby, resp. udržiavanie určitého zdravotného stavu a v uvedených súvislostiach zhodnotená skutočná možnosť vykonávať zárobkovú činnosť a reálna možnosť zamestnania s takýmito diagnózami u nejakého zamestnávateľa. Navrhovateľka mala za to, že pri doposiaľ vykonanom dokazovaní bez vykonania znaleckého posúdenia jej zdravotného stavu dospel krajský súd k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľka žiadala o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných

rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Nakoľko navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by sa jej zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol jej nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporkyňa a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľky a či došlo k zlepšeniu jej zdravotného stavu, ktoré odôvodňovalo určenie nižšej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ako aj zníženie sumy invalidného dôchodku.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobu, nielen prechodne podľa poznatkov lekárskej vedy, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40 %.

Podľa § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či napadnuté rozhodnutie odporkyne o znížení sumy invalidného dôchodku spĺňa zákonné požiadavky na obsah rozhodnutia. Z administratívneho spisu zistil, že Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 10So/31/2014 zo dňa 25.03.2015 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/79/2012-150 zo dňa 17.12.2013 v časti, v ktorej krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 655 607 6747 zo dňa 15.05.2012 a v časti, v ktorej krajský súd potvrdil

rozhodnutie odporkyne č. 655 607 6747 zo dňa 21.10.2013 ho zmenil tak, že toto rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia spočívajúceho v špecifikácii zmeny skutočností rozhodujúcich na nárok na výplatu dávky, t. j. v čom spočívalo zlepšenie zdravotného stavu navrhovateľky. Ďalším dôvodom zrušenia uvedeného rozhodnutia bola nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov, nakoľko odporkyňa v ňom nereagovala na námietky navrhovateľky týkajúce sa zaradenia jej zdravotného postihnutia.

Po zrušení rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 21.10.2013 bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava dňa 28.08.2015, ktorý určil 45 % mieru poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly VII - choroby zmyslových orgánov, oddiel A - zrak, položka 7 - strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku, prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., pričom za iné postihnutia navýšil mieru poklesu o 10 %, t. j. na 55 %. Na základe tohto lekárskeho posudku bolo vydané napadnuté rozhodnutie odporkyne, proti ktorému podala navrhovateľka odvolanie. Po podaní opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálnej poisťovne, pobočky Trnava dňa 08.01.2016 a ústredia dňa 16.03.2016 a 07.09.2016, pričom posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom lekárskom posudku zo dňa 04.10.2013, ktorý bol podkladom pre zníženie miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou zo 60 % na 55 %, ako aj podkladom pre zníženie výšky invalidného dôchodku.

Odporkyňa v napadnutom rozhodnutí odôvodnila zníženie sumy invalidného dôchodku iba tým, že v rámci realizácie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10So/31/2014 zo dňa 25.03.2015 bol zdravotný stav navrhovateľky posúdený dňa 28.08.2015 so záverom, že od 04.10.2013 je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55 %. Zároveň uviedla, že výsledok tohto posúdenia je uvedený v lekárskej správe zo dňa 28.08.2015. V odôvodnení rozhodnutia ďalej rozobrala spôsob výpočtu výšky invalidného dôchodku.

Ani napadnuté rozhodnutie odporkyne vydané po zrušení jej predchádzajúceho rozhodnutia krajským súdom nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie, nakoľko z neho naďalej nie je zrejmé, prečo došlo k zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia, k zníženiu miery poklesu a s tým spojenému zníženiu sumy invalidného dôchodku navrhovateľky. Odvolací súd mal za to, že odporkyňa nerešpektovala právne záväzný názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom rozsudku a ani svoje nové rozhodnutie riadne neodôvodnila. Bolo zákonnou povinnosťou odporkyne svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, keďže znížením sumy invalidného dôchodku vážnym spôsobom zasiahla do práv navrhovateľky. Odporkyňa mala uviesť, v čom spočívala zmena skutočností rozhodujúcich na nárok na výplatu dávky (§ 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.), teda v čom spočívalo zlepšenie jej zdravotného stavu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa mala zaoberať dôvodmi, ktoré viedli k zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia - Choroby zmyslových orgánov, Zrak, Ťažké dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie podľa kapitoly VII, oddiel A, položky 11.3, písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. (naposledy určeného v lekárskom posudku zo dňa 16.05.2013 s mierou poklesu 60 %) na rozhodujúce zdravotné postihnutie - Choroby zmyslových orgánov, Zrak, Strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku podľa kapitoly VII, oddiel A, položky 7 prílohy č. 461/2003 Z. z., za ktoré jej bola určená spolu s inými zdravotnými postihnutiami 55 % miera poklesu. V napadnutom rozhodnutí odporkyne nie je ani zmienka o tom, v čom sa mal zdravotný stav navrhovateľky zlepšiť. Keďže napadnuté rozhodnutie odporkyne takéto dôvody neobsahuje (a tieto postačujúco neobsahujú ani lekárske posudky), je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Námietku navrhovateľky, že trpí aj ďalšími zdravotnými postihnutiami, považoval odvolací súd za nedôvodnú, nakoľko pokiaľ ide o neurologické ochorenie, posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie v lekárskom posudku zo dňa 07.09.2016 konštatoval, že „do dnešného dňa doložené nálezy - vid' vyššie, nepodmieňujú zmenu v posúdení, vyšetrená aj v prítomnosti prísediaceho neurológa, kde obj. nález nesvedčí pre progresiu stavu. Zo záverov z jednotlivých doložených vyšetrení ako aj dnešného posúdenia neurológom by sa nedosiahla vyššia miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako je t. č.“.

Odvolací súd z ľudského hľadiska vníma, že pre navrhovateľku sa javí zákon určujúci percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť tak, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie určí mieru poklesu, ktorú môže v zmysle § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. navýšiť z dôvodu akýchkoľvek ďalších diagnóz najviac o 10 %, ako tvrdý. Zároveň chápe, že navrhovateľka nesúhlasí s tým, že aj napriek tomu, že ďalšie diagnózy (ostatné ochorenia) by teoreticky v prípade rozhodujúceho zdravotného postihnutia boli určené vyššou percentuálnou mierou poklesu, ale ak ich posudkový lekár posúdi ako ostatné ochorenia, môže za ne určiť maximálne 10 %, pretože percentá za jednotlivé diagnózy sa nesčítavajú. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že správne orgány ako aj súdy preskúmavajúce rozhodnutia správnych orgánov týkajúce sa invalidných dôchodkov sú povinné rešpektovať platnú právnu úpravu tohto inštitútu v Slovenskej republike.

Po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu odporkyne a s dôvodmi uvedenými v odvolaní navrhovateľky proti rozsudku krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne nebolo vydané v súlade so zákonom. V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne zadovážiť si nový posudok o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť aj ku dňu, od ktorého bola táto miera znížená na 55 % (t. j. k 04.10.2013), v ktorom posudkový lekár, prípadne znalec podrobne zdôvodní, či u navrhovateľky skutočne možno hovoriť o zmene zdravotného stavu predovšetkým v súvislosti s chorobou zmyslových orgánov. Následne odporkyňa opätovne vo veci rozhodne a rozhodnutie riadne odôvodní v zmysle § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.. Záverom je potrebné dodať, že posudkoví lekári vo svojich posudkoch ani neuviedli, konkrétne z ktorých odborných lekárskeho nálezov prijali záver o zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia a miere poklesu schopnosti.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže úspešnej navrhovateľke vznikli trovy iba z titulu trov právneho zastúpenia na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci a neúspešnej odporkyni právo na ich náhradu nevzniklo.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.